

PLAN DZIAŁANIA KT 11 ds. Telekomunikacji

STRESZCZENIE

Telekomunikacja w powiązaniu z informatyką (czyli techniki informacyjne i komunikacyjne - ICT) jest jednym z najszybciej rozwijających się sektorów gospodarki światowej, w tym również polskiej. ICT zapewnia powszechny i ciągły dostęp do informacji i ma decydujący wpływ na rozwój gospodarki oraz ogólny rozwój cywilizacji. Branżę charakteryzuje dynamiczny rozwój, a w związku z tym zachodzi potrzeba ich harmonizacji technicznej i standaryzacji wynikającej z wprowadzania nowych rozwiązań technicznych.

Działania KT 11 są konsekwencją normalizacji europejskiej i międzynarodowej. Obejmują one następujące aspekty:

- rozwiązania systemowe,
- specyfikacje usług i urządzeń,
- kompatybilność elektromagnetyczna i jej badania,
- wymagania dotyczące bezpieczeństwa.

Zakres działalności KT 11 jest odzwierciedleniem prac związanych z przygotowaniem i publikacją norm w następujących organizacjach normalizacyjnych i ich ciałach roboczych:

CEN/CLC/ETSI/JWG eAcc; CLC/ETSI/JWG DD; CLC/TC 209; ETSI/3GPP;
ETSI/ATTM; ETSI/BRAN; ETSI/BROADCAST; ETSI/CABLE; ETSI/DECT; ETSI/EE;
ETSI/EMTEL; ETSI/ERM; ETSI/HF; ETSI/INT; ETSI/LI; ETSI/MSG; ETSI/MTS; ETSI/NTECH;
ETSI/OSM; ETSI/RRS; ETSI/RT; ETSI/SAFETY; ETSI/SES; ETSI/SRC6; ETSI/STQ;
ETSI/SmartBAN; ETSI/SmartM2M; ETSI/TA; ETSI/TCCE; ETSI/USER; ETSI/eHEALTH;
IEC/ACTEL; IEC/TC 100/TA 5; IEC/TC 103

Wszystkie normy ETSI EN i EN są wprowadzane do zbioru Polskich Norm metodą uznania w wersji angielskojęzycznej, a niektóre z nich dodatkowo w wersji polskojęzycznej.

Wśród norm europejskich (EN), wprowadzanych do zbioru Polskich Norm, priorytetowo są traktowane normy zharmonizowane z dyrektywami harmonizującymi prawodawstwo członków UE w zakresie dostępu do rynku, uznawania zgodności z wymaganiami zasadniczymi i wykorzystania zasobów widma elektromagnetycznego.

1 ŚRODOWISKO BIZNESOWE KT

1.1 Opis środowiska biznesowego

Na działalność gospodarczą objętą zakresem KT znaczący wpływ mają następujące uwarunkowania polityczne, gospodarcze, techniczne, prawne, społeczne i/lub aspekty regionalne/międzynarodowe:

- szybki rozwój znaczenia wszystkich gałęzi telekomunikacji oraz usług telekomunikacyjnych jako elementu infrastruktury krytycznej z punktu widzenia organizacji działalności gospodarczej i administracyjnej,

- szybki rozwój technik i technologii, zwłaszcza cyfrowych opartych na rozwiązaniach internetowych, których konsekwencją jest szeroka dostępność, rozbudowana funkcjonalność i stosunkowo niskie koszty usług,
- wypieranie tradycyjnych technik komunikowania się przez komunikację elektroniczną, co umożliwi szeroki dostęp do informacji i wiedzy w różnych formach, w tym wymagających przekazania wielkich ilości informacji, praktycznie zawsze i w każdym miejscu,
- społeczne, polityczne i cywilizacyjne konsekwencje powszechnej komunikacji elektronicznej, a w przypadku braku dostępu do tej komunikacji wykluczenie z udziału w fundamentalnych procesach ekonomicznych i społecznych,

Wszystkie powyżej przedstawione aspekty związane z aktualną sytuacją w branży telekomunikacyjnej są ujmowane w ramy regulacyjne, ustanawiane przez Unię Europejską i poszczególne państwa. Ramy regulacyjne mają zapewnić ład prawny i ekonomiczny w zakresie funkcjonowania i rozwoju rynku usług komunikacji elektronicznej, zapewnić racjonalne korzystanie z zasobów telekomunikacyjnych oraz ich wykorzystania w sytuacjach nadzwyczajnych. Telekomunikacja jest dziedziną, której istotą jest zasięg światowy, ponad państwowymi i regionalnymi podziałami. Aby to praktycznie zrealizować fundamentem jest stosowanie norm, zwłaszcza międzynarodowych. Ma to miejsce od ponad stu lat. Normalizacja krajowa jest w większości odzwierciedleniem regulacji międzynarodowych i europejskich. Pracują nad tym organizacje światowe takie jak ITU, ISO, IEC, organizacje europejskie jak CEN, CENELEC, ETSI czy organizacje amerykańskie (IEEE, IETF, TIA, ANSI, ...). Do podmiotów działających w dziedzinie objętej zakresem działania KT 11 należą:

- przemysł telekomunikacyjny,
- operatorzy (usługodawcy) telekomunikacyjni (często łączeni z przemysłem telekomunikacyjnym jako jednolite środowisko gospodarcze),
- usługobiorcy (prywatni i instytucjonalni),
- instytucje administracji państwowej właściwe do spraw łączności.

1.2 Wskaźniki ilościowe dotyczące środowiska biznesowego

Poniższe wskaźniki ilościowe opisują środowisko biznesowe, w celu wsparcia działań KT poprzez zapewnienie niezbędnych danych.

Według danych UKE (*Raport o stanie rynku telekomunikacyjnego w Polsce w 2019 r.*; Warszawa, lipiec 2020 r.) w 2019 r. łączna wartość rynku telekomunikacyjnego wyniosła 39,6 mld zł. Obserwowany jest spadek wartości tego rynku. Wartość inwestycji w sektorze telekomunikacji w 2019 r. to 7,8 miliarda złotych.

Najważniejszą usługą telekomunikacyjną było zapewnienie powszechnego dostępu do Internetu. Obecnie ponad 54,8% gospodarstw domowych w Polsce korzysta z Internetu stacjonarnego. Stacjonarny dostęp do Internetu staje się usługą powszechną, bariery dostępu do sieci ze względu na wysoką cenę zostały pokonane. Penetracja usługami dostępu do internetu mobilnego na 100 mieszkańców wyniosła 183,2% biorąc pod uwagę wszystkie możliwe sposoby korzystania.

Z roku na rok maleje wartość rynku oraz liczba użytkowników telefonii stacjonarnej. W 2019 r. liczba abonentów wyniosła 3,5 mln. Maleją koszty korzystania z usług telefonii stacjonarnej, które są jednymi z najniższych wśród państw Unii Europejskiej.

Raport UKE ukazuje się na rok przed terminem wyznaczonym przez Komisję Europejską państwom członkowskim na realizację wskaźników Europejskiej Agendy Cyfrowej (EAC). Europejska Agenda Cyfrowa stawia państwom Wspólnoty także cel, jakim jest budowanie popytu na usługi o wysokich prędkościach i doprowadzenie do wykorzystania usług dostępu do internetu stacjonarnego o prędkości co najmniej 100 Mb/s przez 50% gospodarstw domowych do końca 2020 roku.

Systematycznie są prowadzone badania rynku telekomunikacyjnego z punktu widzenia konsumentów. (*Badanie opinii publicznej w zakresie funkcjonowania rynku usług telekomunikacyjnych oraz preferencji konsumentów Raport z badania klientów indywidualnych, Warszawa, Gdańsk, 29.11.2019 r. oraz Badanie opinii publicznej w zakresie funkcjonowania rynku usług telekomunikacyjnych oraz preferencji konsumentów, Raport z badania klientów instytucjonalnych, Warszawa, Gdańsk, 29.11.2019 r.*).

Raporty te dostarczają wiedzy o zmianach zainteresowania klientów firm telekomunikacyjnych ich usługami. Zmiany te wynikają ze zmian w technikach telekomunikacyjnych, lecz przede wszystkim z presji marketingowej, która z kolei jest konsekwencją podtrzymania popytu przy ograniczonych zyskach usługodawców.

2 OCZEKIWANE KORZYŚCI Z REALIZACJI PRAC KT

Obecne trendy techniczne i technologiczne w telekomunikacji to:

- powszechna cyfryzacja technik przesyłania informacji upraszczająca rozwiązania technicznie i pozwalająca na usługi o wysokiej jakości, czego sztandarowym przykładem jest cyfrowa telewizja,
- szerokie stosowanie technik bezprzewodowych, zwłaszcza w dostępie, umożliwiające praktyczną personalizację usług i ich dostępność w każdym miejscu i w każdym czasie, tak jak ma to miejsce w sieciach telefonii ruchomej,
- szerokie stosowanie technik przesyłania wielkich strumieni informacji przez zastosowanie transmisji światłowodowej w relacjach stacjonarnych i zaawansowanych rozwiązań radiowych w relacjach ruchomych, co w szczególności umożliwia realizację usług internetowych wymagających operowania dużą ilością informacji, jak np. dostęp do zasobów telewizyjnych,
- szerokie stosowanie technologii internetowych do realizacji praktycznie wszystkich usług telekomunikacyjnych, co prowadzi do faktycznej integracji tych usług i wyposażenia potrzebnego do ich realizacji,
- oparcie rozwoju usług i wyposażenia potrzebnego do ich realizacji na oprogramowaniu i stosunkowo prostych rozwiązaniach sprzętowych, co prowadzi do rozwiązań znacznie elastyczniej odpowiadających na pojawiające się potrzeby i efektywniejszych ekonomicznie w produkcji i eksploatacji

- dynamiczny rozwój zastosowań telekomunikacji, praktycznie we wszystkich dziedzinach opartych na infrastrukturze sieciowej (np. transport, bankowość, handel itp.).

Rozwój technik i ich zastosowań skutkuje koniecznością działań w zakresie opracowywania nowych norm technicznych i harmonizacji istniejących w celu zapewnienia Interoperacyjności i kompatybilności rozwiązań stosowanych praktycznie. Istotne jest to, że przy globalizacji usług telekomunikacyjnych (co ma miejsce od dawna) następuje globalizacja rozwoju usług, sprzętu, oprogramowania oraz przemysłu telekomunikacyjnego.

Udział KT 11 w opracowywaniu nowych norm w dziedzinie telekomunikacji jest niewielki. Polega na opiniowaniu projektów norm europejskich i międzynarodowych oraz udział w głosowaniach. Jednak główne rezultaty działania tego komitetu, to przenoszenie do polskiej rzeczywistości rozwiązań normalizacyjnych wypracowanych na świecie i w Europie, co ma służyć zrównoważonemu rozwojowi tej dziedziny w kraju zgodnie z aktualnymi trendami.

3 CZŁONKOSTWO W KT

Każdy podmiot krajowy zainteresowany daną tematyką ma prawo zgłosić chęć uczestnictwa w KT i po spełnieniu wymogów proceduralnych (procedura Z2-P3 w powiązaniu z Z2-P1) stać się członkiem KT. Każdy członek KT realizuje zadania KT poprzez swoich reprezentantów.

Aktualny skład KT jest podany na stronie www.pkn.pl, w Wykazie OT.

Biorąc pod uwagę ilość podmiotów w dziedzinie telekomunikacji w Polsce, skład KT 11 powinien być zwiększony. Wymaga to zwiększenia zainteresowania udziałem w pracach komitetu przez szeroko rozumiane środowisko telekomunikacyjne.

4 CELE KT I STRATEGIA ICH REALIZACJI

4.1. Cele KT

Celami strategicznymi KT 11 są:

- obniżanie barier technicznych w realizacji usług komunikacji elektronicznej,
- racjonalizacja barier przy wprowadzaniu nowych usług komunikacji elektronicznej,
- harmonizacja nowoczesnych rozwiązań technicznych i organizacyjnych,
- sprzyjanie usługobiorcom w zaspokajaniu potrzeb w zakresie komunikacji elektronicznej
- sprzyjanie usługodawcom i producentom w zakresie rozwoju ich oferty usługowej
- zapewnienie narzędzi do kontroli jakości produktów i usług,
- zapewnienie warunków sprzyjających ochronie środowiska w realizacji usług i produkcji wyposażenia do ich realizacji,

Osiągnięciu tych celów służą:

- wprowadzanie do polskich zasobów normalizacyjnych norm europejskich i międzynarodowych metodami:
 - uznania
 - tłumaczenia
- inicjatywy na rzecz opracowania nowych norm lub specyfikacji.

4.2. Strategia ustalona do osiągnięcia celów KT

Strategię działania KT 11 wyznaczają:

- ustalony zakres działania obejmujący zagadnienia wynikające z podziału tematyki telekomunikacyjnej pomiędzy różne komitety w związku z czym konieczna jest współpraca z innymi KT. Aktualny zakres działania jest opublikowany w Internecie,
- ustalenie, że do zbioru PN wprowadzanie są priorytetowo przede wszystkim Normy Europejskie (ETSI EN), a Normy Międzynarodowe i normy własne w zależności o zapotrzebowania zainteresowanych środowisk oraz zapewnionego przez nie finansowania,
- ustalenie, że do zbioru PN wprowadzanie są metodą tłumaczenia przede wszystkim Normy Europejskie Zharmonizowane w oparciu o Dyrektywy UE:
 - *Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/35/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do udostępniania na rynku sprzętu elektrycznego przewidzianego do stosowania w określonych granicach napięcia (wersja przekształcona);*
 - *Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/30/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do kompatybilności elektromagnetycznej (wersja przekształcona);*
 - *Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/53/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich dotyczących udostępniania na rynku urządzeń radiowych i uchylająca dyrektywę 1999/5/WE,*

Inspiracją dla ustalania strategii działania mogą być dokumenty Unii Europejskiej, które są corocznie aktualizowane:

- *KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY, EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU REGIONÓW Roczny program prac Unii w zakresie normalizacji europejskiej na 2020 r., COM (2019) 486 final, Bruksela, dnia 28.10.2019 r.*
- *ROLLING PLAN FOR ICT STANDARDISATION (2020), European Commission, Brussels, 2020*

4.3. Aspekty środowiskowe

Aspekty ekologiczne w pracach KT 11 mają znaczenie z poniższych powodów:

- KT 11 pracuje nad normami, z których znaczna część dotyczy zagadnień kompatybilności elektromagnetycznej i racjonalnego wykorzystania widma elektromagnetycznego.
- W zakresie działania KT 11 są normy obejmujące zagadnienia inżynierii środowiskowej w zakresie projektowania i użytkowania urządzeń telekomunikacyjnych.

5 CZYNNIKI WPŁYWAJĄCE NA REALIZACJĘ PROGRAMU PRAC KT I WPROWADZANIE NOWYCH TN DO PROGRAMU PRAC

Każdy zainteresowany ma możliwość zgłaszania tematów normalizacyjnych (TN) wypełniając Karty nowego tematu (KNT) lub Karty propozycji tematu normalizacyjnego (KPT).

Każdy zgłoszony TN jest wprowadzany do programu KT. KT decyduje o kontynuacji lub zaniechaniu tematu normalizacyjnego.

W programie prac prezentowane są wszystkie TN będące aktualnie w opracowaniu.

Program prac KT znajduje się na stronie www.pkn.pl, w Wykazie OT, po wybraniu numeru właściwego KT.

Drugi element numeru tematu normalizacyjnego wskazuje numer Podkomitetu Technicznego opracującego temat, np. numer tematu normalizacyjnego XXX.1.XXXX oznacza wykonywanie w KT XXX PK 1 (Podkomitecie Technicznym nr 1 Komitetu Technicznego XXX). Jeżeli drugi element przyjmuje wartość zero oznacza to, że TN jest opracowywany w KT.

6 WYKAZ PROPOZYCJI TEMATÓW NORMALIZACYJNYCH, DLA KTÓRYCH KT PRZEVIDUJE POZYSKANIE ZAMAWIAJĄCYCH W RAMACH PRAC NA ZAMÓWIENIE

Jeśli pojawi się zapotrzebowanie na wykonanie określonych prac poparte zobowiązaniem do ich finansowania to KT 11 weźmie to po uwagę przy planowaniu pracy.